

UREDNIŠTVO IN UPRAVA :
Videm, Via G. Mazzini št. 10/I.
Tel. 33-46 — Poštni predal (Cassella postale) Videm 186. —
Poštni čekovni račun (Conto corr. post.): Videm, št. 24/7418.

MATAJUR

GLASILO BENEŠKIH SLOVENCEV

Leto VIII. — Štev. 17 (162)

UDINE, 16. - 31. OKTOBRA 1957

izhaja vsakih 15 dn

Obletnica plebiscita

Letos 21. in 22. oktobra bo preteklo 91 let, odkar so v videmski pokrajini glasovali za priključitev k Italiji. Kraljevi odlok št. 3236 z dne 7. oktobra 1866 je odločal, da bodo vsi Italijani beneških pokrajin, ki so bile osvobojene po vojni leta 1866 med Italijo in Avstrijo, glasovali, ali hočejo spadati k Italiji ali pa ne. Pravico do glasovanja so imele vse osebe, ki so izpolnile 21 let. Glasovanje je bilo tajno. Na glasovnicah je bilo pisano samo »da« ali »ne«. Plebiscitna izjava se je glasila: »Izjavljamo se za združitev s kraljevino Italijo pod ustavnino monarhično vlado Kralja Viktora Emanuela II. in njegovih naslednikov.«

Do kdaj še?

Te dni so se odprla po vseh kraji kulturnega sveta šolska vrata. Veselo vre v hram modru rdečeljčni trop otročicev; resno stopajo s torbami pod paždu do jaki v srednje šole.

Le pri nas po Beneški Sloveniji niso dnevi pričetka šolskega leta tudi dnevi veselja nad mladino, ki naj bi se ob živi materni besedi izobrazila in usposobiла za življenje.

Do kdaj bo še tako pri nas, da ne bomo imeli šol v svojem maternem jeziku?

Načelo, da ima slehner narod pravico do izobrazbe in šolanja v maternem jeziku, velja po vseh kontinentih, od osrčja Afrike do širnih sibirskih step. Le pri nas, v osrčju kulturne in civilizirane Evrope ne sme skromna veja slovenskega naroda vzbuzati istih svoboščin kot so zagotovljene in se tudi dejansko izvajajo po vsem svetu.

Narodnostne pravice, s tem prva med njimi, ki je šolanje v materinščini, štitilo božje, človečanske, državne in meddržavne postave. Neprestano se sliši cerkveni nauk, ki terja, da je treba iti in učiti vse narode; vsakega v svojem jeziku. Toda žal, da marsikateri oznanjevalec tega nauka govori le v praznicu, ker se ga dejansko niti sam ne drži. Saj je pred dobrimi desetimi dnevi (6. t. m.) sam »Osservatore Romano«, ki ga smatrajo za glasnika cerkvene politike z neko zlobno radostjo ponavljal pisanje ščivniščnih in hujškaških listov, da število otrok na slovenskih tržaških šolah na zaduje.

Kaj naj potem takem pričakujemo od drugih časopisov, ki jim je protislovenska kleveta postala že drugi značaj?? Pravice do narodnostnega življenja in razvoja jamčijo tudi obče človeške in državne postave. Pri nas imamo poseben ustavnih člen za varstvo narodnih manjšin. Izvaja se pa samo teoretsko, v praksi je vsaj za nas beneške Slovence le mrtva črka! Do kdaj bo vse to trajalo?

Dve vojne je prestala Evropa in ves svet zato da si je priborila politične in kulturne svoboščine. Podpisovali so državnik raznolike atlantske in druge liste, ki naj bi odstranile s sveta pritiske poedinca nad poeinencem, naroda nad narodom.

Marsikje se je ta pravica res uveljavila; drugje se je pa samo iz odkritega in nasilnega potuščevanja in narodnostnega ograjanja sprevrgla le v neko »hladno vojno«, v zahrnbo spomikanje tal, v sleparke obljube zavite besede, da saj imamo ali bomo imeli vse pravice, ki nam gredo po postavi.

Mi pa še vedno ugotavljamo, da je naša deželica gospodarsko in še bolj kulturno ena zadnjih provinc v republiki. Dajali smo in dajemo državi gospodarski in krvi davek, vraćajo nam pa s kamnom namesto s kruhom narave in duha.

Take in podobne misli se vrvajo v možgane zlasti še v tem jesenskem času, ko se pričenja novo šolsko leto. Našim otrokom pa ni dano, da bi potrebi po strokovni izobrazbi, kulturni vzgoji in splošni razgledanosti, na edino pravem pedagoškem temelju pouka v materinščini, smeli in mogli zadostiti.

Zato se upravičeno sprašujemo do kdaj še bo v sredini civilizirane Evrope ta mača obstojal?

Na dan plebiscita so pripeljali predsedniki občin Beneške Slovenije, ki so bili garibaldinsko razpoloženi, glasovalce na sodišče. Vsak glasovalec je izročil predsedniku glasovalnega lokalnega glasovnico in povedal svoje ime in priimek. Po matičnih seznamih so ugotovili, da ima glasovalec pravico glasovati.

V vsej videmski pokrajini je glasovalo 144.988 glasovalcev za združitev z Italijo in samo 36 proti: v Beneški Sloveniji je padel samo en glas proti združitvi in vsi ostali za. Možje in fantje so nosili kar na klobukih listke z »da«.

Beneški Slovenci so bili ves čas boje za priključitev vseh italijanskih pokrajin k Italiji na strani risorgimenta. Že v viharem letu 1848 so se beneški Slovenci skupno z Italijani upirali proti avstrijskim četam, ki so hotele zasesi Čedad. L. 1861 so začigali kresove po hribih v znak veselja, ker je bila proglašena kraljevina Italija. Leta 1864 so imeli skladšče orožja v Podbonescu in v vojnem letu 1866 so se nekateri beneški Slovenci iz vasi okoli Podbonesca in Cenebol zbrali v prvo partizansko četo za borbo proti Avstrijem.

Beneški Slovenci so pričakovali, da bo nova Mazzinijeva Italija - zaščitnica zatiranih narodov in da bo urešnica vse svobodoljubive in demokratične ideje risorgimenta. Toda dogodilo se je prav nasprotno.

Komaj mesec dni po plebiscitu je »Giornale di Udine« v svoji številki z dne 22. novembra 1866 pisal, da bodo uporabili italijanski jezik in kulturo za italijanizacijo Slovencev v Italiji. »Če bi slovenski otroci videli slovenske pokrajine v vseh iznad Čedad, Fojde, Ahtena, Cente in rezljanski dolini smeli pouči v italijanščini in če bi se v teh dolinah brali italijanske ljudske knjige, bi se spremembu hitreje izvršila in novi rod bi povod govoril italijanski.« Pesejeb se bomo pobrali, da izboljšamo gospodarske in socialne prilike beneških Slovencev.«

V dolgih desetletjih do prve svetovne vojne so oblasti izvajale strogo raznoredovalno politiko proti beneškim Slovencem. Odpirale so počasi samo italijanske šole, iz večine slovenskih duhovnjikov so izgnali slovenski jezik. Ljudje so upali, da bodo oblasti poskrbale vsaj za gospodarski in socialni napredek. Toda kolo razvoja je v Beneški Sloveniji obtičalo že v začetku klanca. Do prve svetovne vojne so beneški Slovenci živeli od izseljeniškega dela po Avstriji in Nemčiji in ker niso bili drugače mogoče tudi od tihotapstva.

Prva svetovna vojna je šla preko dežele in pobrala ljudi ter pomendrala polja. Za njo je prišlo 25 let fašističnega gorja, ki je še bolj stisnilo redke slovenske narodne pravice v Beneški Sloveniji.

Do konca druge svetovne vojne je dala Beneška Slovenija nad dvatisoč žrtv v raznih vojnah za veličino Italije: žrtve v bojih risorgimenta, žrtve v vojni proti Mereniku, žrtve v prvi in drugi svetovni vojni.

V sedanjih povojskih letih se še zmeraj niso izboljšale ne gospodarske in ne socialne prilike. Državne in pokrajinske oblasti so v enajstih povojskih letih opravile precej javnih del, toda kruha, stalnega zasluga Beneški Sloveniji še zmeraj niso dale. Zato romajo tisoči beneških Slovencev na delo v tujino. Pred prvo svetovno vojno so hodili na vzhod v avstrijske dežele, sedaj po drugi svetovni vojni pa morajo v zahodne francoske, belgijske in sedaj spet v nemške dežele.

Pred 91 leti je »Giornale di Udine« pisal, da bodo z italijanskimi šolami že v enem letu vsi govorili italijanski. Sedaj raste že četrti rod in še zmeraj govorje vse beneški Slovenci slovenski. Cemu to brezuspešno antidejovito delo oblasti? Ali niso beneški Slovenci s svojo zvestobo in tisočerimi žrtvami zasluzili vsaj najosnovnejše narodne pravice? Ali so slabši od Francozov v Val d'Aosta in Nemčev v Poaidžiju?

Ali naj res doživimo stoletnico plebiscita, ne da bi italijanska država izprala sramoto, da ne daje narodnostnih pravic svojim najzvestejšim — ben. Slovencem. Po-

GROZDJE JE ŽE V KADEV, KMALU GA BOMO PILI IN SE OTRESLI VSAK DANJH SKRBI, KER JIH BOMO V CASI VINA POTOPILI

Montanari del Friuli, uniamoci!

I montanari della regione Friulana sono poveri, come del resto gran parte della popolazione italiana che abita nelle regioni montane. Quanto siamo miseri noi della Slavia, l'avevamo detto e ridetto in varie forme sul »Matajur«, ma ora ci vengono dietro anche il »Gazzettino« ed il »Messaggero Veneto«. Come siamo poveri in Carnia, anche questi abbiano scritto sul nostro giornale, e che in Carnia non ci sia benessere io notiamo dalla vita quotidiana. Perciò, anche volendo, gli abitanti della Carnia non potrebbero atteggiare su di noi un sorriso commisurato, perché ciò sarebbe come commiserare se stessi.

I sacrificati della Val Cellina

Oggi che il problema della questione della nuova provincia di Pordenone è vivo ed attualissimo, l'opinione pubblica è venuta a conoscenza di una nuova zona misera di montagna. D'altra parte è ovvio che in montagna non c'è che povertà e miseria. Sulla destra del Tagliamento si estende una serie di monti detti Prealpi Carniche, di cui si vanta il Friuli, ma da cui la popolazione locale non trae alcun vantaggio. Si computa che nelle Valli: Valcellina, Val Meduna e Val d'Arzino vivano 16.000 abitanti. Dal primo censimento della popolazione italiana del 1871, risultano essere stati 21.000, da quello del 1954 appena 16.656. Ogni anno ce n'è meno.

Do konca druge svetovne vojne je dala Beneška Slovenija nad dvatisoč žrtv v raznih vojnah za veličino Italije: žrtve v bojih risorgimenta, žrtve v vojni proti Mereniku, žrtve v prvi in drugi svetovni vojni.

V sedanjih povojskih letih se še zmeraj niso izboljšale ne gospodarske in ne socialne prilike. Državne in pokrajinske oblasti so v enajstih povojskih letih opravile precej javnih del, toda kruha, stalnega zasluga Beneški Sloveniji še zmeraj niso dale. Zato romajo tisoči beneških Slovencev na delo v tujino. Pred prvo svetovno vojno so hodili na vzhod v avstrijske dežele, sedaj po drugi svetovni vojni pa morajo v zahodne francoske, belgijske in sedaj spet v nemške dežele.

Pred 91 leti je »Giornale di Udine« pisal, da bodo z italijanskimi šolami že v enem letu vsi govorili italijanski. Sedaj raste že četrti rod in še zmeraj govorje vse beneški Slovenci slovenski. Cemu to brezuspešno antidejovito delo oblasti? Ali niso beneški Slovenci s svojo zvestobo in tisočerimi žrtvami zasluzili vsaj najosnovnejše narodne pravice? Ali so slabši od Francozov v Val d'Aosta in Nemčev v Poaidžiju?

Ali naj res doživimo stoletnico plebiscita, ne da bi italijanska država izprala sramoto, da ne daje narodnostnih pravic svojim najzvestejšim — ben. Slovencem. Po-

I valcelinesi si lamentano che da parecchi decenni nessuna autorità amministrativa abbia fatto visita ai loro luoghi.

In talune zone non ha mai messo piede neppure un rappresentante della Provincia. Dobbiamo in questo caso ammettere che da noi, nella Slavia del Friuli, ciò non succede. Ci fanno anzi visita ogni settimana le più alte autorità di Udine e di Roma: il Prefetto ed addirittura la sua consorte, sottosegretari di Stato, il Presidente della provincia, consiglieri provinciali, funzionari statali, senatori e deputati. E che dire, poi, delle frequenti visite che ci fanno le dame di carità. La maggior parte di questi personaggi viene per ingannare qualche momento. Naturalmente tanta premura si danno perché si tratta di noi Sloveni del Friuli; se fosso invece solo dei Friulani senza alcun attributo, come quelli della Val Cellina, probabilmente non saremo circondati da tante attenzioni. Ma noi siamo gente astuta e sappiamo che ci conviene essere Sloveni non solo perché siamo nati Sloveni e perché tali intendiamo rimanere, ma anche per motivi di natura prettamente utilitaristica, appunto perché finché ci saremo, ci ciruiranno e si daranno da fare per noi. Ciascuno di noi, d'altra parte, finge che tutte queste visite lo persuadano ad essere — italiani.

La maggior parte di questi personaggi viene per ingannare qualche momento. Naturalmente tanta premura si danno perché si tratta di noi Sloveni del Friuli; se fosso invece solo dei Friulani senza alcun attributo, come quelli della Val Cellina, probabilmente non saremo circondati da tante attenzioni. Ma noi siamo gente astuta e sappiamo che ci conviene essere Sloveni non solo perché siamo nati Sloveni e perché tali intendiamo rimanere, ma anche per motivi di natura prettamente utilitaristica, appunto perché finché ci saremo, ci ciruiranno e si daranno da fare per noi. Ciascuno di noi, d'altra parte, finge che tutte queste visite lo persuadano ad essere — italiani.

Le nostre simpatie sono dalla vostra parte

E' giusto che scriviate sui giornali, che la Sinistra Tagliamento possiede 800 km di strade statali e provinciali, mentre voi della Destra ne avete appena 160 e che volete pertanto l'istituzione della Provincia di Pordenone — speriamo che Toros non mandi una seconda circolare, ribadendo che la provincia di Pordenone siamo noi a volerla —, perché essa potrà risolvere i problemi turistici della Val Cellina, Val Meduna e Val d'Arzino. E noi, anche se a Udine se l'avranno a male perché simpatizziamo per voi, giustificheremo sempre la vostra lotta per l'autonomia provinciale. Le strade, che ci costruiscono nella Slavia del Friuli, ci alleviano le fatiche del trasporto dei prodotti a valle, in città e da questa ai nostri monti. E per queste strade siamo riconoscimenti all'Amministrazione provinciale ed al nostro carattere etnico per il quale si costruiscono queste strade. Tuttavia per queste strade non c'è alcun movimento turistico speciale, né richiamo turistico possiamo ritenere quelle due gare di sci che si svolgono ogni anno sul »Matajur«, organizzate dagli Udinesi. Altri turisti da noi non se ne vedono.

Tre cenerentole

La Carnia, la Slavia Friulana e la Valcellina sono tre cenerentole della regione Friulana. Tutte queste tre zone montuose hanno gli stessi problemi, le stesse difficoltà. Il numero degli abitanti di tutte e tre, nelle attuali condizioni economiche cala sempre più perché la gente non ha di che vivere sul proprio suolo.

Perciò è necessario che ci uniamo in una lotta comune affinché dalle nuove riforme amministrative traiamo una soluzione unica per la zona alpina del Friuli.

V Učji imajo novo mlekarno

Ni dolgo od tega, ko smo pisali, da gradnja mlekarni v Učji dobro napreduje, danes sporočamo pa še lepo vest in sicer, da je mlekarna dograjena. Slavnostna otvoritev se je vršila v nedeljo 6. oktobra, katere so se udeležili razni predstavniki občinskih, pokrajinskih in tudi cerkevnih oblasti.

Stroški za gradnjo znašajo 7.250.000 lir, katere pa za skoraj 4 milijone lir krije država, ostalo pa družine, ker je mlekarna zadružna. Ljudje so z veliko težavo spravili skupaj toliko denarja, morali so ga zasluti v inozemstvu s trdim delom in še in še bodo morali garati, da bo mlekarna mogla obravnavati. V naši vasi je namreč živiljenje zelo trdo, morda najslabše kar jih moramo beležiti v gorskih krajih videmski province. Zaradi velike revščine, ki je zavladala v zadnjih časih, se je izselilo že dosti družin v inozemstvo ali pa kam drugam v notranjost države.

Dasiravno je zaradi izseljevanja padla tudi živiloreja, je domači duhovnik znal

pridobiti ljudi za gradnjo mlekarni. Po-

PODBONESEC

U RONCU BOJO ZGRADIL NOVO
MLEKARNO

U naši vasi imamo dvje mlekarni, a tiste so takuo zastarele, de ne moremo več djelat takuo dobrega sjera, de bi mogli z njim konkurenco djelat na targu. Ker vjemo, de obstoja lec za bonifikacijo gorskih krajev, smo nardili prošnjo, de bi dobil od države pomoč za nardit novo, buj veliko mlekarno. Nova mlekarna, ki naj bi bla moderno urejena, bo koštala okoli 8 milijon lir. Prožet smo že predložil an zato se troštamo, de bomo uslušani an de bomo u kratkem začeli z djeli.

Pa tud u Tarčetu ljudje ne spijo. Nardili so prošnjo, na kompetentne oblasti, de bi jim dali kontribut 3 milijone lir, ki bi ga nucali za razširitev an modernizacijo sedanje mlekarne. Enako prošnjo so nardili tudi u Čeplatišču an Sovodnjah, ker imajo tle tud zlo slabe mlekarne. Usi se troštajo, de bojo prošnje ugodno rešene an de bo s tjem izbujošala ekonomija, ki je donás u veliki krizi.

VODOVOD U LANDARJU POTRJESEN POPRAVILA

U naši vasi imamo poleg drugih krijeu an težu še slab vodovod an ga še nejejo popraviti. Vodovod je biu narejen pred več kot 70 leti an ves ta čas je biu zlo malokrat popravljen. Tubi so usi popokani,

ker ne ležijo globokó u zemji an takuo pride u vodo tud usa umazanija. Tajma voda sevjeta ni zdrava an zato se ne bo smeu nobedan čudit, če bo donás ali jutri izbruhnila zavoj tega kajšna boljzen. Kadar je suša se pa tud razgubi dosti vode iz tistih raztrganih tubou an zavoj tega imamo poljete zlo malo vode.

Na usako vižo bi muorali preca popraviti ves vodovod. Napravili smo že dosti prešenj, a do donás nas ni še nobedan usluši. Kam naj se še obrnemo?

SV. PETER SLOVENOV

NAJSTAREJŠI MOŽ NAŠE DEŽELE

Mašo jih je, de parčakajo takuo visoko starost, ku jo je parčaku Jožef Jusič iz Klenjá. Dne 16. oktoberja je slavil svoj 102. rojstni dan an zato je bluo tistega dne use vsele u vasi. Usak je teu stisnit roko dobremu starčku an mu vočišči še dosti tajnih dni. Tudi mi mu želimo, de bi u krogu svojih dragih dočaku še dosti zdravih ljet.

REZIJA
Ohranimo naše gozdove za naš bodoči rod!

30 let slabega upravljanja povzročilo milijarde lir škode
Občinski gozdovi ne bi smeli biti posekani za dolgo dobo

Kakor znano, je občina Rezija ena najrazsežnejših občin videmske pokrajine. Njena površina znaša 12.000 ha, od katerih je 7.500 ha občinskega sveta. Vsakdo bi reknel, da mora biti to zelo bogata občina in v resnici je nekdaj tudi bila, ker je bilo takrat od teh 7.500 hektarjev občinskega sveta približno 4.000 ha gozda. Bilo je to torej pravo bogastvo, ki ga je imela malokatera občina.

Toda danes je v tem pogledu pri nas drugače. Naša občina je postala ena najrevnejših v naši pokrajini in ljudje se preživljajo skoraj izpljučno z zasluzki, ki jih pridobe v inozemstvu. Bogatih gozdov

ni več, ker so jih celih 30 let neusmiljeno izsekovali, pogozdili pa niso nikdar, razen zadnja leta. Tudi letos so hoteli občinski upravniki dati izsekati še nekaj malega kar je ostalo tu in tam, a temu se je uprla gozdarska uprava, ki nadzruje sečnje. Prav se nam zdi, da so prepovedali, saj je zadnji čas, da kdo prečri takšne slabe gospodarske postopke.

Ce bi ljudje kaj imeli od tega nenehenga izsekavanja, ne bi niti toliko tožili, a nimajo nič in tudi niso imeli v preteklosti. Nekateri vasi naše občine se nahajajo danes v enakem ali pa še slabšem stanju, kot so bile pred 30. leti, a sečnje gozdov so prinesle več milijard dobička, če računamo današnjo vrednost lire. Ni dolgo od tega, da so nekateri naši kompetentni ljudje izračunalni približno bogastvo, ki ga je imela občina v dobi med prvo in drugo svetovno vojno in tudi koliko lesa se je v tem času izsekalo in prodalo.

Leta 1928, ko so začeli sestavljati nov zemljiški kataster, je bilo ugotovljeno sledče stanje občinskih gozdov: na enem hektarju gozda je rastlo okoli 800 do 1200–1300 visokega bukovega drevja s 45–50 cm premira (diametra). To je bila debelost drevja, ki je zrastlo v 70–80 letih. Danes pa bi bilo zelo težko cpaziti kakšno tako drevo v naših občinskih gozdovih in zato sklepamo, da je bilo po sekhanih vsega skupaj okoli 5 milijonov bukovih dreves takšne dimenzije, kar bi bilo približno 5–6 milijonov kubičnih metrov lesa. Temu moramo pa še prišesti kakih 2 milijona kubičnih metrov manj debega drevja. Ce pa izračunamo tudi, da zadnja leta prodajajo stoječe drevje po 1.500–2.000 lir za 1 kubični meter, lahko ugotovimo, da bi danes dobili za sečnjo občinskih gozdov več kot 12 milijard lir.

Kaj so občinski poglavari storili z

vsem tem denarjem? Nič ali prav malo! Najbrže ne bo nične nikoli zvedel kako se je zapravilo vse tisto gozdnino bogastvo, ki ga je imela naša občina. In kakor smo že preje omenili, bi občinski upravniki hoteli še nadalje dati izsekavati, če jim ne bi tega prepovedale gozdarske oblasti. Zakaj bi morali nadaljevati napačno pot bivših podešativ, naj vsaj današnji občinski upravniki popravijo udarec, ki je bil zadan našemu gospodarstvu zaradi slabega upravljanja. Ce bi v preteklosti izsekavali racionalno, ne bi bilo treba danes neštetiš našim ljudem romati po svetu iskat dela, imeli bi ga dovolj na domači zemlji.

SV. LENART

NOU KAPLAN U NASI FARI

Mjesto kaplana Danila Stefanutti, ki je biu premeščen iz naše fare u Trčmun, je preuzeu duhounik Sante De Canova, ki je biu do sadá u Saletto pri Rancolanni. Želimo mu, de bi se početu dobro u naši fari an de bi se naučiu tud domačega jezika, de bi se buojs zastopiu z ljudmi.

GORJANI

JUDJE NO SE LAMENTUVAJO

Judje našega komuna so že več ku dan mjesec slabe uvoje zato, ke so kamjali linijo od autobusa, ke u vozi iz Gorjanov u Videm. Autobus namjesto, de bi peju naraunost u Rtinj an potem indavant u Videm, u gre oku Humina an zavoj tega ne se vožnja podražila za 40 franke. Ker dosti naših judi ne hodi z autobusom u Humin ali Rtinj, ke gredo do tjeh krajev po nogah ali z bicikle, brez bizunje no zgubijo temp onu soute. Judje no zavoj tega se lamentuvajo an so že uprosili kompetentne autoritadi, de bi oré ložli spet staro linijo, s katjero so bje usi judje kontenti.

CEDAD

Za izboljšanje obmejnega prometa

Mešana italijansko-jugoslovanska komisija za obmejni promet se bo zopet sestala v Ljubljani 15. t. m. Pri prihodnem sestanku so se delegati obeh držav že delno sporazumeli glede nekaterih nadaljnijih olajšav, ki naj bi jih na tej konferenci sprejeli. Tako naj bi med drugim mešana komisija proučila predloge glede sprememb pri propustnicah. Po teh predlogih naj bi zvišali veljavnost propustnic od 4 na 8, ali pa morda celo na 12 mesecev in prav tako tudi število mesecinih prehodov od 4 na 8 ali 10.

VERIGA NESREC

Florenzo Kont iz Čenebole se je hudo ponesreču u hosti. Par sjekanju darv mu je padla veja na glavo a ga močno poškodovala. Parpejali so ga u čedadski špitau.

Jožef Feletič iz Prapotnega je padu iz Motorja an se precej udaru po glavi.

Valentin Lendaro iz Tera je padu iz lenic, kar je šu na seniku. Padu je kajšnih tri metre globoko an si zlomu desno nogo. Zdraviti se bo muoru mjesec dni.

Sedemletni Ivan Rukin iz Grmek je padu 7 metru globoko iz solarja. Zlomu si je čampono nogo an se muora zdraviti u čedadski špitau.

Sedemletna čečica Mirjam Tomat iz Tavorjane je paršla pod auto, katjerega je vozu Karlič Alojz iz Cedada. Na srečo se ni dosti poškodovala an bo ozdravila u 14 dneh.

Trinajstletni Lovrenc Predan iz Cedada je padu an si zlomu obe roki u zapeštu.

Anton Mazzola iz Mažerol si je parpadcu zlomu desno roko an se bo muoru zdraviti mjesec dni.

Tarsilo Molaro iz Cedada se je par na-

peljavi telefona moč poškodoval po rokah an je muoru zavoj tega u špitau.

Jožef Dorboló iz Dolenjega Brnasa je padu s seniku an s potoku po usem telesu. Zdravi se u špitau.

Lilijana Kosmacinii (Kosmač) iz Saržente si je močno poškodovala nogo, ke se je udrla deska u seniku. Zavoj močne krvavitve je muorala iti u špitau.

67 letni Alojz Tomasinio iz Brezej je padu s seniku an si zlomu več kosti. Peljali so ga u videmski špitau.

SOVODNJE

NOVA ŠUOLA U MATAJURU

Dne 29. septembra so se zbrali na kamunu usi kamunski poglavari, de so razpravljali o nekaterih važnih problemih. Največ so diskutiralo o gradnji nove šole u Matajurju, ki jo bojo u kratkem zgradili. Za tisto djeło bo dau kamun 2 milijona lir, ostalo bo pa krila država. U novi šuoli bo prastor tudi za azilo.

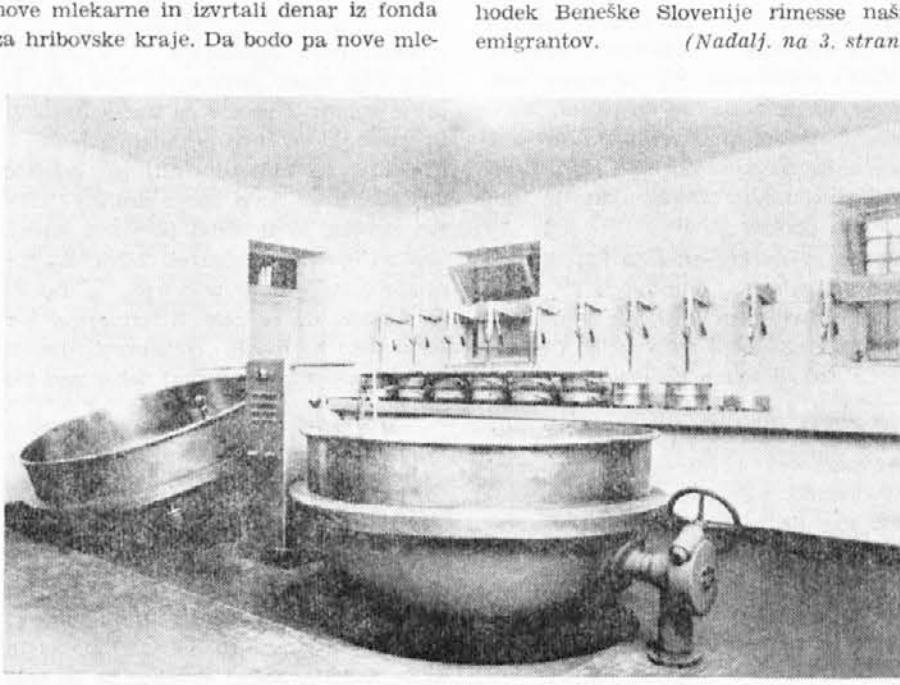
ČENTA

NOV VOZNI RED ČENTA-VIDEM

S pondeljkom 21. otuberja t. l. bo stope u veljavo na liniji Čenta-Videm tale vozni red autobusa:

Ob djelaunkih odhodi iz Videm: 7,45; 12,25; 17,15 an 18,35. Prihodi u Čento: 8,10; 13,00; 17,50 an 19,10. Odhodi iz Čente: 6,50; 8,15; 14,00; 17,55. Prihodi u Videm: 7,25; 8,50; 14,35 an 18,30.

Ob nedejah an fještah odhodi iz Videm: 12,25; 14,45 an 18,35. Prihodi u Čento: 13,00; 15,20 an 19,10. Odhodi iz Čente: 10,30; 14,00 an 19,15. Prihodi u Videm: 11,05; 14,35 an 19,50.

MODERNO UREJENA MLEKARNA

Ljetos bojo otroci iz Gorenjega Tarbijški zlo radi u šuolo, ker so razredi use drugačni kot lani. Parve dni oktobra so parpejali za use razrede nove šuolske klopi, table an druge šuolske potrebščine. Za use tuje je poskarbilo ministrstvo za šolstvo na pobudo videmskega proveditorata.

